

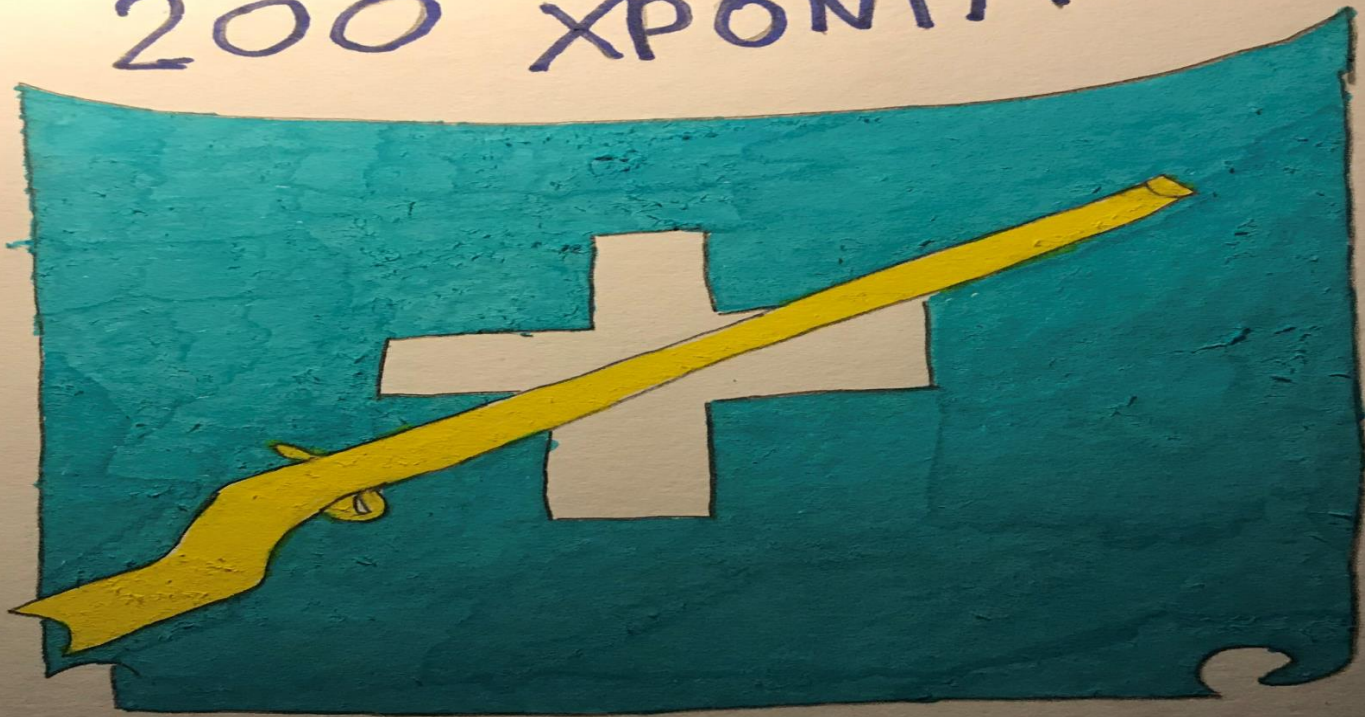
1821- 2021

ΕΡΓΑΣΙΑ ΤΗΣ Ε' 1 ΤΑΞΗΣ ΤΟΥ 4^{ου} ΔΗΜ.ΣΧΟΛΕΙΟΥ
ΑΓ.ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ

(Κείμενα, ζωγραφιές, ποιήματα...)

1821 - 2021

200 ΧΡΟΝΙΑ

1821

ΕΛΕΘΕΡΙΑ
Η
ΘΑΝΑΤΟΣ

10

Χρονόπουλος
Ανδρέας

 Η Ελληνική Επανάσταση του 1821 ήταν
 η ένοχη εξέγερση στην οποία συμμετείχαν
 επαναστασιασμένοι Έλληνες εναντίον του οθωμανικού κράτους
 με σκοπό την απελευθέρωση της οθωμανικής κυριαρχίας
 και τη δημιουργία ανεξάρτητου κράτους
ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ Η ΘΑΝΑΤΟΣ
 ΕΛΛΑΣ 1821 - 2021 200 ΧΡΟΝΙΑ

2021

Είμαστε Έλληνες
 χάρη σε αυτούς
 που πολεμήσαν
 για την πατρίδα
 και έχυσαν το
 αίμα τους

ΣΠΑΘΙ
 ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

Τι γιορτάζουμε την 25η Μαρτίου;

Η 25η Μαρτίου, ημέρα του Ευαγγελισμού, είχε οριστεί ως ημέρα έναρξης της Ελληνικής Επανάστασης, κατά του Τουρκικού ζυγού, από τον αρχηγό της Φιλικής Εταιρείας Αλέξανδρο Υψηλάντη] «ως ευαγγελιζομένη την πολιτικήν λύτρωσιν του ελληνικού έθνους». Η ημερομηνία αυτή θεωρήθηκε ως σημείο αναφοράς από τις πρώτες ήδη ημέρες της Επανάστασης, και μάλιστα ως έναρξη ειδικής χρονολόγησης, ακόμα και σε περιοχές που είχαν επαναστατήσει νωρίτερα. Τουλάχιστον από το 1823 εθεωρείτο στην Πελοπόννησο ως ημέρα έναρξης της επανάστασης.

Η 25η Μαρτίου είναι μέρα αργίας που έχει διπλή σημασία για τους Έλληνες. Είναι θρησκευτική και εθνική γιορτή. Είναι θρησκευτική, γιατί γιορτάζουμε τον Ευαγγελισμό της Θεοτόκου και εθνική, γιατί η ημέρα αυτή σηματοδοτεί την έναρξη της Ελληνικής Επανάστασης ενάντια στην οθωμανική κυριαρχία το 1821. Στις 25 Μαρτίου 1821, ξεκίνησε η Ελληνική Επανάσταση ενάντια στην τουρκική σκλαβιά που κρατούσε την Ελλάδα δέσμια για 400 χρόνια. Ήταν η εποχή εκείνη που ωρίμασαν οι συνθήκες και οι καταστάσεις για το ξεσκήωμα του ελληνισμού.

Η επανάσταση ξεκίνησε από τα νότια διαμερίσματα του ελλαδικού χώρου επειδή εκεί υπήρχαν πολλοί εμπειροπόλεμοι άνδρες και πλούσια ναυτική δύναμη ώστε να επιτευχθεί ένα δυναμικό χτύπημα από στεριά και θάλασσα. Οι απαρχές του ελληνικού εθνικού κινήματος βρίσκονται στην ώριμη φάση του νεοελληνικού Διαφωτισμού, περί το 1800. Η επανάσταση οργανώθηκε από τη Φιλική Εταιρία. Την άνοιξη του 1821 οι Φιλικοί δημιούργησαν πολλές επαναστατικές εστίες από την Μολδοβλαχία μέχρι την Κρήτη. Οι περισσότερες από αυτές έσβησαν σε σύντομο χρονικό διάστημα, όμως οι επαναστάτες κατάφεραν να υπερισχύσουν στην Πελοπόννησο, τη Στερεά Ελλάδα και σε πολλά νησιά του Αιγαίου και να κατανικήσουν τις στρατιές που έστειλε εναντίον τους τα δύο επόμενα χρόνια ο Σουλτάνος Μαχμούτ Β'.

Ανδρουλάκη
Φιλαρέτη

Η επανάσταση

Στις 21 Μαρτίου αρχίζει η πολιορκία των Καλαβρύτων από τον Σωτήρη Χαραλάμπη και τους Πετμεζαίους. Είναι η πρώτη πολεμική ενέργεια της Επανάστασης και θα λήξει νικηφόρα μετά από πέντε ημέρες. Στις 23 Μαρτίου οι Μανιάτες υπό την αρχηγία του Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη και τη συνεπικουρία του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη καταλαμβάνουν την Καλαμάτα και με διακήρυξή τους κάνουν γνωστό στη διεθνή κοινότητα τον ξεσηκωμό των Ελλήνων. Την ίδια μέρα, οι άνδρες του Αντρέα Λόντου θέτουν υπό τον έλεγχό τους τη Βοστίτσα (σημερινό Αίγιο), ενώ επαναστατικός αναβρασμός επικρατεί στην Πάτρα. Από την Κωνσταντινούπολη με προορισμό το Άγιο Όρος αναχωρεί ο σερραίος έμπορος και φλογερός πατριώτης Εμμανουήλ Παππάς, προκειμένου να ξεκινήσει την Επανάσταση στη Μακεδονία.

Ανδρουλάκη
Φιλαρέτη

ΠΟΙΗΣΗ ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΗ ΣΤΟ 1821

- Ως πότε παλικάρια να ζούμεν στα στενά,
Μονάχοι σα λιοντάρια, σταις ράχαις στα
βουνά;
Σπηλιές να κατοικούμεν, να βλέπωμεν
κλαδιά,
Να φεύγωμ' απ' τον Κόσμον, για την πικρή
σκλαβιά.
Να χάνωμεν αδέρφια, Πατρίδα, και Γονείς,
Τους φίλους, τα παιδιά μας, κι' όλους τους
συγγενείς.

Θούριος,
Ρήγας Φεραιός

- Εμπρός, αδέρφια, ατράνταχτοι!
Κι αν πέφτει αστροπελέκι,
να! το σπαθί γοργάστραψε,
βρόντησε το τουφέκι.

Εμπρός,
Κωστής Παλαμάς

○

- Άκρα του τάφου σιωπή στον κάμπο
βασιλεύει·
λαλεί πουλί, παίρνει σπυρί, κι η μάνα το
ζηλεύει.
Τα μάτια η πείνα εμαύρισε· στα μάτια η μάνα
μνέει·
στέκει ο Σουλιώτης ο καλός παράμερα και
κλαίει:
- «Έρμο τουφέκι σκοτεινό, τι σ' έχω γω στο
χέρι;
οπού συ μού 'γινες βαρύ κι ο Αγαρηνός το
ξέρει».

Ελεύθεροι Πολιορκημένοι,
Διονύσιος Σολωμός

- Έχετε γεια, ψηλά βουνά, τρεχούμενα
ποτάμια.
Αδέρφια, να με θάψετε σε μια ψηλή
ραχούλα,
ν' ακούω τ' αηδόνια που 'ρχονται και
φέρνουν τον Απρίλη.

Ο θάνατος του κλέφτη,
Ιούλιος Τυπάλδος

ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ 25^Η

ο Οι τσολιάδες

Οι γενναίοι μας τσολιάδες
με τη φούντα, το σπαθί,
πολεμήσαν σα λιοντάρια,
για πατρίδα, για τιμή.
Σαν απόγονοι εκείνων
ας φωνάξουμε, παιδιά:
Ζήτω η ένδοξη Ελλάδα!
Ζήτω, ήρωα τσολιά!

ο 25η Μαρτίου

Σήμερα λάμπει γελαστός
ο ήλιος στην Ελλάδα
κι η δάφνη που 'χε μαραθεί
γέμισε πρασινάδα.
Σήμερα φτάνει η Λευτεριά
βγείτε να τη δεχτείτε
κι όσοι ζωσμένοι τ' άρματα
κι όσοι σκυφτά θωρείτε.

ο 25η Μαρτίου

Νέα αυγή γλυκοχαράζει
λάμπει ο ουρανός κι η γη
κι η Ελλάδα μας γιορτάζει
νέα δόξα και τιμή.
Ζήτω η λεβεντογέννα
Ρούμελη με το Μώρια!
Ζήτω το Εικοσιένα
που 'φερε τη Λευτεριά!

ο Κολοκοτρώνης

Στρατηγέ Κολοκοτρώνη
γέρο του Μωριά
το σπαθί σου λευτερώνει
κάστρα και χωριά.
Της παλικαριάς το κάστρο
είσαι το τρανό
και της λευτεριάς το άστρο
το πιο φωτεινό.

ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ 25^Η

ο 25η Μαρτίου

Να 'την έφτασε και φέτος
της Ελλάδας η γιορτή
και 'μείς όλα τα παιδάκια
έχουμε χαρά τρανή.
Τι κι αν είμαστε μικρούλια
και δεν ξέρουμε πολλά
η καρδιά μας όμως ξέρει
την Ελλάδα ν αγαπά.

ο Ευπνάτε Σουλιωτόπουλα

Ευπνάτε Σουλιωτόπουλα,
Σουλιώτισσες ξυπνάτε,
ζωστείτε πάλι τ'άρματα
κι αλύπητα χτυπάτε!
Εχθροί καινούριοι πάτησαν
τα δοξασμένα μέρη,
φρουροί σταθείτε τους γκρεμούς
με το σπαθί στο χέρι!

ο 25η Μαρτίου

ο Με των πουλιών το ζύπνημα
με της αυγής την αύρα
το σύνθημα ξεχύθηκε
από την Άγια Λαύρα.
Σταμάτησε το ψάλλισμο
βρόντησε το κανόνι
κι ο Δεσπότης Γερμανός
το Γένος ξεσηκώνει.

ο Το Φλάμπουρο

ο Για ποιον κεντάς το φλάμπουρο;
μην το κεντάς για μένα;
Θέλει σπαθί το φλάμπουρο
κι εσύ σπαθί δεν έχεις.
Πάω για να ζωστώ σπαθί
και κοφτερό μαχαίρι,
για να κρατώ περήφανα
το φλάμπουρο στο χέρι.

Δημητροπούλου
Νικολέττα

ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗΝ 25^Η

ο Ελευθερία ή Θάνατος

- ο Ελευθερία ή θάνατος
στους Έλληνες φωνάζει
και στις αδούλωτες ψυχές
χαρά κι ελπίδα στάζει.
Βροντούν τα όπλα, τα σπαθιά
γυαλίζουν στον αέρα!
Εικοσιπέντε του Μαρτιού
ευλογημένη μέρα.

ο Μιαούλης

Της Ύδρας γέννημα εγώ
τους Τούρκους πολέμουσα
για σε πατρίδα μου γλυκιά
έκανα ότι μπορούσα.
Τα πλούτη, τα καράβια μου
τα χάρισα σε σένα
και τώρα τα ελληνόπουλα
ζούνε ευτυχισμένα.

ο Στο Σούλι

Εκεί στο Σούλι πάνω
περήφανοι Σουλιώτες
γίνηκαν της πατρίδας
γενναίοι στρατιώτες.
Χρόνια ο Αλής να πάρει
το Σούλι πολέμουσε
μα πάντα ντροπιασμένος
στο σπίτι του γυρνούσε.

ο Ήρωες του '21

Αθάνατοι, λαμπροί εσείς
ήρωες της πατρίδας
στον κόσμο στείλατε παντού
μηνύματα ελπίδας.
Πως ναι! αξίζει οι λαοί
μόνοι να πολεμάνε
και σαν τα βάζουν με πολλούς
μπορούν να τους νικάνε.
Φθάνει να έχουν την καρδιά,
το θάρρος, την ανδρεία,
την τόλμη, την αγάπη σας
για την ελευθερία.

ο

Δημητροπούλου
Νικολέττα

Κολοκοζώνης!
Η ΠΡΕΣ 1821
25
ΜΑΡΤΙΟΥ
1820

Μουρακίνα!
Παραφύλας!
Μαυρογένους!

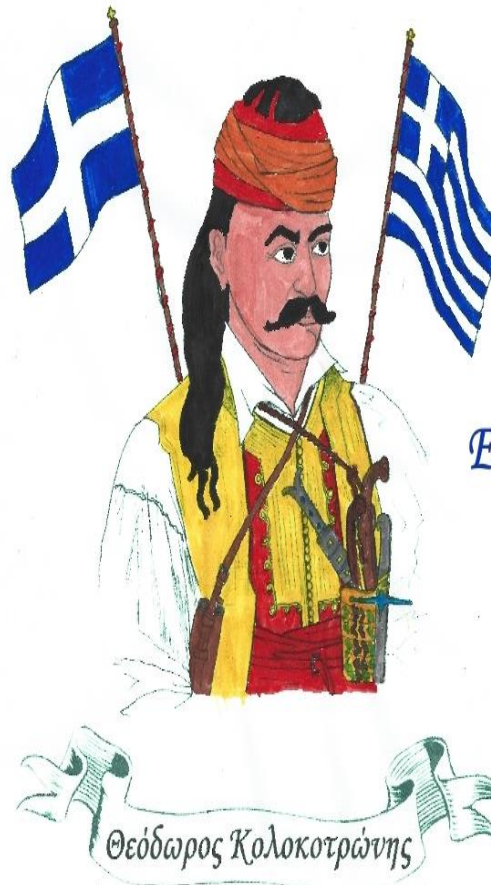
1821

Μυρτώ Χρήστου 'Ει

ΉΡΩΕΣ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

Βραχλιώτη
Μαρίλια

- Ο Θεόδωρος Κολοκοτρώνης:
- Ήταν ηγετική μορφή της Ελληνικής Επανάστασης, που έδρασε στην Πελοπόννησο και εξ αυτού του λόγου είναι γνωστός και ως «Γέρος του Μωριά». Γεννήθηκε «εις τα 1770, Απριλίου 3, την Δευτέρα της Λαμπρής... εις ένα βουνό, εις ένα δέντρο από κάτω, εις την παλαιάν Μεσσηνίαν, ονομαζόμενον Ραμαβούν», όπως αναφέρει στα Απομνημονεύματά του. Ήταν γιος του κλεφτοκαπετάνιου Κωνσταντή Κολοκοτρώνη (1747-1780) από το Λιμποβίσι Αρκαδίας και της Γεωργίτσας Κωτσάκη, κόρης προεστού από την Αλωνίσταινα Αρκαδίας.

Είσαι Έλληνας, τι προσκυνάς;
Σηκώσου απάνω!
Εμείς και στους Θεούς
ορθοί μιλούμε!

Ανδρουλάκη
Φιλαρέτη

Ο Γεώργιος Καραϊσκάκης: ήταν ηγετική μορφή της Ελληνικής Επανάστασης, που έδρασε κυρίως στη Ρούμελη (Στερεά Ελλάδα). Γεννήθηκε το 1780 στο Μαυρομάτι Καρδίτσας και ήταν καρπός της σχέσης του αρματολού Δημήτρη Καραϊσκου και της μοναχής Ζωής Ντιμισκή, αδελφής του κλέφτη Κώστα Ντιμισκή και εξαδέλφης του οπλαρχηγού Γώγου Μπακόλα. Μεγάλωσε με τους θετούς γονείς του, μία οικογένεια Σαρακατσάνων, αφού η μητέρα του τον εγκατέλειψε μη αντέχοντας τον διασυρμό μιας παράνομης σχέσης και πέθανε όταν ήταν οκτώ ετών. Από τη μητέρα του, ο «γιος της καλογριάς» κληρονόμησε τον ανυπότακτο χαρακτήρα του και την παροιμιώδη βωμολοχία του.

Ανδρουλάκη Φιλαρέτη

Ο **Αθανάσιος Διάκος** ήταν από τους πρωτεργάτες του εθνικού ξεσηκωμού στην Ανατολική Στερεά Ελλάδα και ήρωας της μάχης της Αλαμάνας. Γεννήθηκε το 1788 στην Άνω Μουσούνιτσα της Φωκίδας (σημερινός Αθανάσιος Διάκος) και κατ' άλλους στη γειτονική Αρτοτίνα, απ' όπου καταγόταν η μητέρα του. Το πραγματικό του όνομα ήταν Αθανάσιος Γραμματικός. Ο πατέρας του μη μπορώντας να αντέξει τα βάρη της πολυμελούς οικογένειάς του, τον έστειλε δόκιμο μοναχό στο κοντινό μοναστήρι του Αγίου Ιωάννου Προδρόμου, σε ηλικία 12 ετών. Πέντε χρόνια αργότερα χειροτονήθηκε διάκονος, αλλά γρήγορα εγκατέλειψε την καλογερική, όταν σκότωσε ένα Τούρκο αγά, επειδή, σύμφωνα με κάποια παράδοση, αυτός του έθιξε τον ανδρισμό του, θαμπωμένος από την ομορφιά του. Ο νεαρός Αθανάσιος εντάχθηκε ως πρωτοπαλικάρο στο σώμα του οπλαρχηγού Γούλα Σκαλτσά και τότε ήταν που έλαβε το προσωνύμιο Διάκος, με το οποίο έγινε γνωστός και έμεινε στην ιστορία.

Ντοσιοπούλου
Ραφαηλία

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΔΙΑΚΟΣ

Ο Αθανάσιος Διάκος (Αθανάσιος Διάκος Φωκίδας) ήταν ένας από τους Έλληνες πρωταγωνιστές ήρωες - οπλαρχηγούς της Επανάστασης. Κατέλαβε τη γέφυρα της Αλαμάνας και στις 23 Απριλίου 1821 έδωσε μάχη με τα στρατεύματα του Ομέρ Βρυώνη. Στη μάχη αυτή συνελήφθη και αφού μεταφέρθηκε στη Λαμία δολοφονήθηκε με ανασκολοπισμό (λογοτεχνικά αναφέρεται ότι "σουβλίστηκε") από τους Τούρκους στις 24 Απριλίου 1821 πρώτου έτους της Ελληνικής Επανάστασης του 1821, ο οποίος έδρασε στη Στερεά Ελλάδα. Ο Διάκος μεταφέρθηκε από τους Τούρκους στη Λαμία μπροστά στον Ομέρ Βρυώνη, ο οποίος τον γνώριζε από την κοινή θητεία τους παλιότερα στην αυλή του Αλή πασά, τον εκτιμούσε πολύ και προσφέρθηκε να τον κάνει ανώτερο αξιωματικό στον οθωμανικό στρατό, αν αλλαξοπιστούσε και ασπαζόταν το Ισλάμ. Ο Διάκος αρνήθηκε απαντώντας

"Εγώ Γραικός γεννήθηκα, Γραικός θε να αποθάνω!".

**Παπαφλέσσας
(Νίκος Μαραγκός)**

Φλογάτη η σκέψη μου γυρνάει σε σένα
πολέμαρχε, πανάξιε ρασσοφόρε,
κι απ' τη λεβέντισσα γενιά του Εικοσιένα,
πελώριε γυπαητέ, τροπαιοφόρε.

Σαν του βοριά την άγρια ανεμοζάλη
πρόλαβες με την πύρινη ρομφαία
να κρούσεις του τυράννου το κεφάλι
θανατερής οργής, βροντή μοιραία.

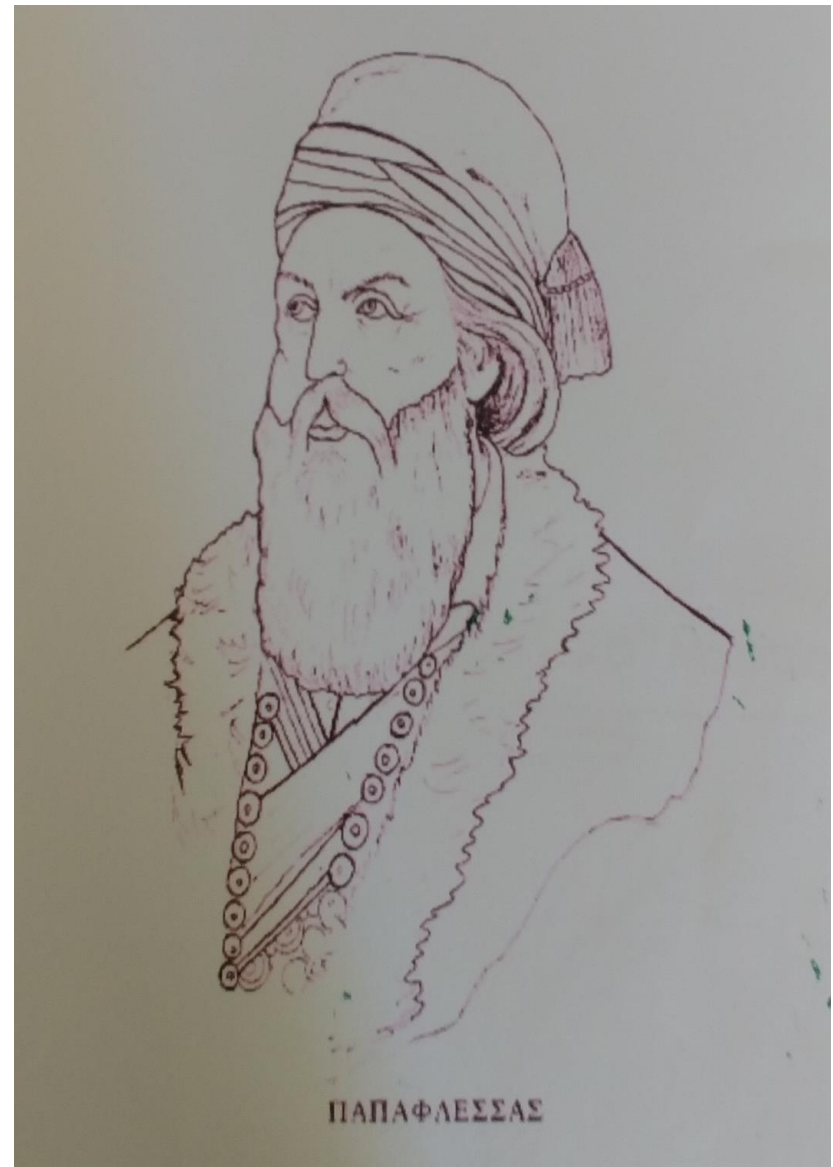
Κι όταν η Αραπιά μπήκε στη χώρα,
ν' απλώσει τη φωτιά πέρα ως πέρα,
σίφουνας ξεσηκώθηκες και μόρα
κι έπεσες με τα στήθια στο Μανιάκι,
κρατώντας την ατίμητη πανπέρα,
που δόξασαν Κανάρηδες και Διάκοι.

Αντωνίου Σπύρος

ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑΣ

- **Ο "ΜΠΟΥΡΛΟΤΙΕΡΗΣ ΤΩΝ ΨΥΧΩΝ"**
- Ο Γρηγόριος Φλέσσας, (γνωστός σε όλους μας ως Παπαφλέσσας), γεννήθηκε στην Πολιανή Μεσσηνίας το 1788. Ήταν κληρικός, πολιτικός και αγωνιστής της Ελληνικής Επανάστασης του 1821. Το κοσμικό του όνομα ήταν Γεώργιος Δικαίος και ήταν υστερότοκος γιος, από δεύτερο γάμο, του Δημητρίου Δικαίου, ο οποίος είχε συνολικά 28 παιδιά. Φοίτησε στη Σχολή Δημητσάνας, την οποία δεν ολοκλήρωσε, και το 1816 μόνασε στο μοναστήρι της Παναγίας της Βελανιδιάς στην Καλαμάτα. Εκεί πήρε το όνομα Γρηγόριος παπά Φλέσσας..
- Στην Ζάκυνθο γνωρίστηκε με τον Θεόδωρο Κολοκοτρώνη, ενώ αργότερα στην Κωνσταντινούπολη χειροτονήθηκε Αρχιμανδρίτης από τον Πατριάρχη Γρηγόριο Ε'. Στην Κωνσταντινούπολη γνωρίστηκε με τον Αναγνωσταρά, ο οποίος τον μύησε στη Φιλική Εταιρεία, στις 21 Ιουνίου του 1818. Στα έγγραφα της Εταιρείας υπέγραφε με το όνομα Αρμόδιος και ως διακριτικά έβαζε τα αρχικά Α.Μ. Τον Νοέμβριο του 1820, ο Παπαφλέσσας αγόρασε ένα καράβι από την Κωνσταντινούπολη, και αφού έλαβε το ποσό των 90.000 γροσίων από την τοπική Εφορία της Εταιρείας, αναχώρησε για την Πελοπόννησο.

Αντωνίου Σπύρος

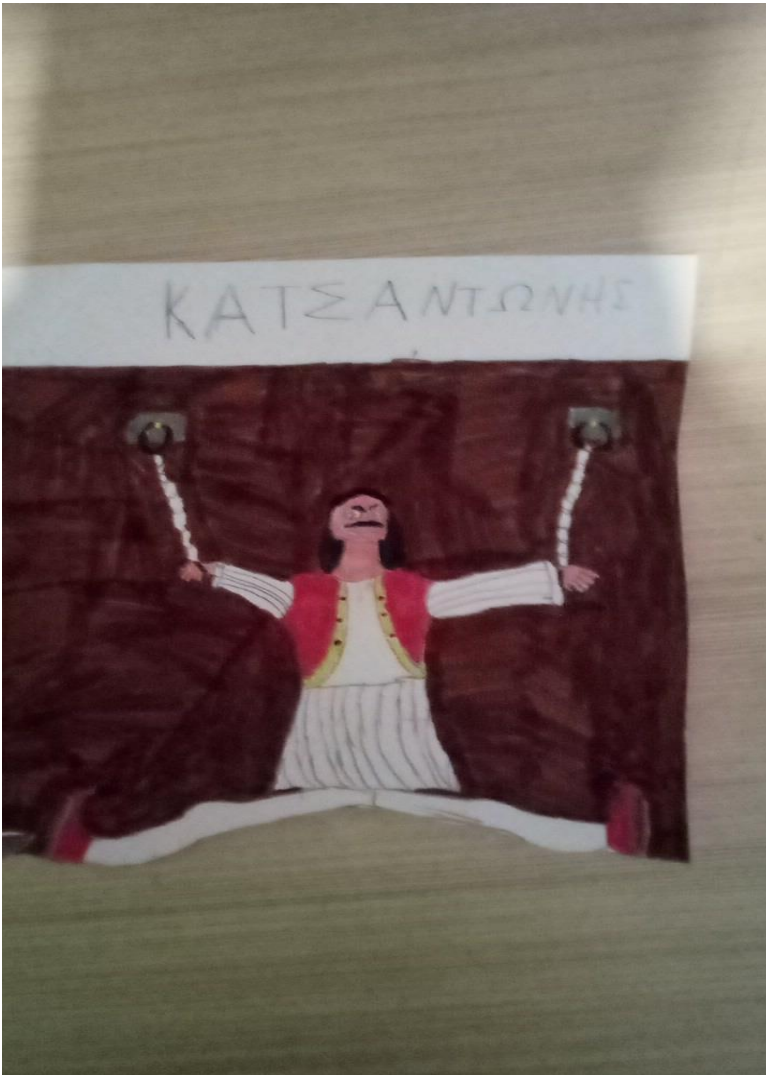
ΠΑΠΑΦΛΕΣΣΑΣ

Παπαφλέσσας

- Στις Κυδωνιές, (αλλιώς Αϊβαλί), φόρτωσε ένα πλοίο πυρομαχικά με προορισμό την Μάνη. Στις 23 Μαρτίου του 1821, έφτασε με το σώμα του και με άλλους οπλαρχηγούς υπό τον Πετρόμπεη Μαυρομιχάλη στην Καλαμάτα, ενώ τον Ιούλιο βρέθηκε στα Μεγάλα Δερβένια της Μεγαρίδος, προκειμένου να ανακόψει την πορεία του Ομέρ Βρυώνη. Έγινε μέλος της Πελοποννησιακής Γερουσίας και στη Συνέλευση της Επιδαύρου, (τον Δεκέμβριο του 1821), συμμετείχε ως πληρεξούσιος και ονομάστηκε γερουσιαστής. Το 1823, η Β' Εθνοσυνέλευση στο Άστρο Κυνουρίας τον εκλέγει Υπουργό των Εσωτερικών και από αυτή την θέση καθορίζει τις υποχρεώσεις των πολιτών προς το Έθνος.
- Όταν ο Ιμπραήμ απείλησε την έκβαση της Επανάστασης, ο Παπαφλέσσας πρότεινε την αποφυλάκιση του Θεόδωρου Κολοκοτρώνη και άλλων αντικεβυρνητικών. Αυτό, όμως, δεν έγινε εγκαίρως. Έτσι ο Παπαφλέσσας έσπευσε στο Μανιάκι Μεσσηνίας συγκεντρώνοντας 3000 ιππείς και πεζούς. Στο Μανιάκι, βρήκε τον θάνατο προβάλλοντας ηρωική αντίσταση μαζί με τους λιγοστούς του άντρες ενάντια των Αιγυπτίων. Σύμφωνα με ιστορικά στοιχεία, μετά το τέλος της μάχης ο Ιμπραήμ Πασάς ζήτησε να βρουν το νεκρό σώμα του Παπαφλέσσα. Όταν το βρήκαν, ο Ιμπραήμ πλησίασε τον νεκρό Παπαφλέσσα και τον φίλησε, λέγοντας: «Αμαρτία να χαθεί τούτος ο πολεμαρχος»...

ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗΣ

- Σύμφωνα με την παράδοση, καταγόταν από το Βασταβέτσι (γυν Πετροβούνη) της Ηπείρου, από σαρακατοαναίικη οικογένεια. Το πραγματικό του όνομα ήταν Αντώνης Μακρυγιάννης. Ο Γιάννης Μακρυγιάννης, ο πατέρας του Κατσαντώνη, καταγόταν επίσης από το Βασταβέτσι. Επειδή όμως ο Γιάννης Μακρυγιάννης είχε αναπτύξει κλέφτικη δράση, πήγε και εγκαταστάθηκε τελικά στο Μάραθο (Μύριου) Αγράφων Ευρυτανίας όπου παντρεύτηκε την Αρετή, κόρη του επίσης ξακουστού κλεφτοκαπετάνιου στα Άγραφα, Βασίλη Δίπλα.
- Το ζευγάρι απέκτησε τρία αγόρια: πρώτο τον Αντώνη (Κατσαντώνη), ο οποίος γεννήθηκε το 1775 στο Μάραθο, τον Κώστα Δεπενιώτη, που γεννήθηκε στη Δεπενού Αιτωλοακαρνανίας, εξ ου και το επώνυμό του, και τον Γιώργο Χασιώτη, που γεννήθηκε στα Χάσια, απ' όπου και το επίθετό του.
- Σύμφωνα με την τοπική παράδοση ο Κατσαντώνης έμενε με τους γονείς του στη Δεπενού, όταν καταγγέλθηκε (το 1800 ή 1802), άδικα κατά κάποιους, στον Αλή Πασά, από κάποιον Γιάγκο Καραγκούνη, πως όλη η οικογένεια του Γιάννη Μακρυγιάννη προέβαινε σε συστηματική ζωοκλοπή σε όλη την ευρύτερη περιοχή. Τότε ο Αλή Πασάς διέταξε τη σύλληψή του μαζί με τον γιο του, τον Κατσαντώνη οι οποίοι και οδηγήθηκαν στις φυλακές των Ιωαννίνων.
- Η παράδοση θέλει τον Κατσαντώνη κατά τη διάρκεια του μαρτυρίου του να τραγουδά περήφανα ώστε να μη δείχνει τον πόνο του αλλά να ξεψυχάει πρώτος, εφόσον ήταν και βαριά άρρωστος, ενώ μετά από λίγο πέθανε και ο αδερφός του. Σημειώνεται ότι τον σκληρό Τουρκαλβανό Άγο Βαστάρη εκδικήθηκε για την σύλληψη του Κατσαντώνη ο Σουλιώτης Μάρκος Μπότσαρης στη μάχη του Κεφαλόβρυσου Καρπενησιού (1823), κατά την οποία τον σκότωσε ο ίδιος.

Μπουμπουλίνα

Στις θάλασσες πολέμησα
με λένε Λασκαρίνα
και στον αγώνα έγινα
γενναία Μπουμπουλίνα.
Στη θάλασσα κι άλλα παιδιά
μαζί μου αντρειωμένα
πολέμησαν με μια ψυχή
κι έγιναν δοξασμένα.
Είμαι πολύ περήφανη
που έγινα θυσία
τώρα στην Ελλάδα μας
λάμπει ελευθερία.

Μαρτινέγκου
Ειρήνη

Οι Έλληνες οργανώθηκαν πολιτικά και συνέστησαν προσωρινή κεντρική διοίκηση, η οποία επέβαλε την εξουσία της στους επαναστατημένους μετά από δύο εμφυλίους πολέμους. Οι οθωμανικές δυνάμεις με τη συνδρομή του Ιμπραήμ πασά της Αιγύπτου κατάφεραν να περιορίσουν σημαντικά την επανάσταση, αλλά η πτώση του Μεσολογγίου το 1826 σε συνδυασμό με το κίνημα του Φιλελληνισμού, συνέβαλαν στη μεταβολή της διπλωματικής στάσης των ευρωπαϊκών μεγάλων δυνάμεων, που είχαν αντιμετωπίσει με δυσαρέσκεια το ξέσπασμα της επανάστασης.

Η διπλωματική ανάμιξη της Αγγλίας, της Γαλλίας και της Ρωσίας και η ένοπλη παρέμβασή τους με τη ναυμαχία του Ναυαρίνου και το ρωσοτουρκικό πόλεμο συνέβαλαν στην επιτυχή έκβαση του αγώνα των Ελλήνων, αναγκάζοντας την Πύλη να αποσύρει τις δυνάμεις της αρχικά από την Πελοπόννησο και έπειτα από τη Στερεά Ελλάδα. Μετά από μια σειρά διεθνών συνθηκών από το 1827 και εξής, η ελληνική ανεξαρτησία αναγνωρίστηκε το 1830 και τα σύνορα του νέου κράτους οριστικοποιήθηκαν το 1832.

Το σύνθημα της επανάστασης, «Έλευθερία ή θάνατος», έγινε το εθνικό σύνθημα της Ελλάδας και από το 1838 η 25η Μαρτίου, επέτειος εορτασμού της έναρξης της επανάστασης, καθιερώθηκε ως ημέρα εθνικής εορτής και αργίας.

Ανδρουλάκη
Φιλαρέτη

Θ. Κολοκοτρώνης

Ο Θάϊριος του Ρήγα:

Ός ποτε παληκαρια θα ζουμε στα δζενα

Μοναχοι σαν λιονταρια, βωπραχες στα βουνα
καλλιο είναι μιας ωρας ελευθερη ζωη
παρα βαρυντα χρονους σκλαβια και φυλακη

Σπηλιες να κατοικουμε, να βλέπουμε κλαδια
να φευγουμε απ' τον κοσμο, για την πετρη σκλαβια
καλλιο είναι μιας ωρας ελευθερη ζωη η
παρα βαρυντα χρονους σκλαβια και φυλακη

Να θανωμεν αδελφια, πατριδα και γονεις
τους φιλους, τα παιδια μας, κιο λους τους συγγενεις
καλλιο είναι μιας ωρας ελευθερη ζωη
παρα βαρυντα χρονια σκλαβια και φυλακη

Λούζης Άγγελος

Τὴν ἀνοίξῃ γιορτάζουμε
τὴν ἐπανάστασῃ τοῦ <1821>.
Ζῆτω ἡ 25ῃ Μαρτίου.

Λεγκίσι Λέντιο

Η ΝΙΚΗ

- Εδώ στο ελληνικό το χώμα, το στοιχειωμένο και ιερό,
- που το ίδιο χώμα μένει ακόμα κι απ' τον αρχαίο τον καιρό,
- στο χώμα τούτο πάντα ανθούνε κι έχουν αθάνατη ζωή
- και μας θαμπώνουν, μας μεθούνε νεράιδες, ήρωες, θεοί!
- Είδα τη Νίκη τη μεγάλη, τη Νίκη την παντοτινή!
- Την είδα εμπρός μου να προβάλλει με φορεσιά ολοφωτεινή.
- Ασύγκριτη σαν την ιδέα, σαν όνειρο λαχταριστή,
- είδα τη Νίκη την αρχαία, τη Νίκη την κυματιστή!
- Την είδα. Με το πέταμά της δεν έφευγε στους ουρανούς,
- εκεί που δύσκολα σιμά της μπορεί να κρατηθεί κι ο νους....
- Και φάνταζε σα να πηγαίνει βοήθεια και παρηγοριά
- σε κάθε νιότη ερωτεμένη, σε κάθε συμφορά βαριά,
- ταιρι στον έρημο, στον ξένοσκέπη, στη φύση μια ευωδιά,
- και δύναμη στο δειλιασμένο και νέα θρησκεία μες στην καρδιά.
- Την είδα να περνά μπροστά μου με φορεσιά ολοφωτεινή
- και λύγισα στη γη εκεί χάμου κι έκραξα με τρανή φωνή,
- γονατιστός, με θαμνωμένα μάτια, με λάβρα περισσή:
- «Χαίρε θεά, χαίρε παρθένα, Ω Νίκη, ω Νίκη, ω Νίκη Εσύ!
-

Κωστής Παλαμάς

25^η Μαρτίου

1821

Ε' 1
2020- 2021
4^ο
Δ.Σχ.Αγ.Παρασκευής